

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA VĂN NGHỆ SĨ, NGƯỜI NỔI TIẾNG TRONG VẬN ĐỘNG, TIẾP NHẬN NGUỒN ĐÓNG GÓP TỰ NGUYỆN HỖ TRỢ KHẮC PHỤC KHÓ KHĂN DO THIÊN TAI

LÊ THỊ PHƯỢNG*

Thiên tai thường xuyên xảy ra ở nước ta và gây ra những hậu quả tác hại vô cùng lớn đối với đời sống kinh tế - xã hội ở các vùng, miền. Chính vì vậy, mỗi khi thiên tai xảy ra, nhiều phong trào, hoạt động do các cấp, các ngành, các cơ quan, tổ chức, cá nhân phát động nhằm vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai đã được triển khai thực hiện. Trong đó, nhiều văn nghệ sĩ, người nổi tiếng đã đứng ra kêu gọi, gây quỹ và có nhiều hoạt động thiết thực nhằm hỗ trợ đồng bào ở những nơi xảy ra thiên tai sớm ổn định và trở lại cuộc sống bình thường. Bài viết đưa ra giải pháp nhằm phát huy vai trò của văn nghệ sĩ, người nổi tiếng trong vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai.

Từ khóa: Văn nghệ sĩ; người nổi tiếng; nguồn đóng góp tự nguyện; vận động, tiếp nhận; thiên tai; phát huy vai trò.

Natural disasters frequently occur in Vietnam, exerting significant negative impacts on the socio-economic life of various regions. Therefore, whenever a disaster strikes, different sectors, agencies, organizations, and individuals launch many campaigns and activities to mobilize and receive voluntary contributions to help alleviate the difficulties caused by the disaster. In this context, many artists and celebrities have taken the initiative to call for donations, raise funds, and organize practical activities to support people in disaster-stricken areas, helping them stabilize and return to normal life. This article proposes solutions to enhance the role of artists and celebrities in mobilizing and receiving voluntary contributions, supporting the recovery from natural disasters.

Keywords: Artists; celebrities; voluntary contributions; mobilizing, receiving; natural disasters; promoting roles.

NGÀY NHẬN: 11/12/2024

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 07/01/2025

NGÀY DUYỆT: 14/02/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.349.2025.1099>

1. Đặt vấn đề

Thiên tai là hiện tượng thiên nhiên gây ra những hậu quả tác hại đến đời sống xã hội ở hầu hết các quốc gia trên thế giới. Thực tiễn cho thấy, mặc dù là các yếu tố do thiên nhiên

gây ra, còn có yếu tố chủ quan của con người, đó là mặt trái của quá trình công

* *ThS, Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam*

ng nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển kinh tế - xã hội của các quốc gia đã tạo ra những tác động tiêu cực đến thiên nhiên, gây ra ô nhiễm môi trường, hiệu ứng nhà kính... dẫn đến tình trạng trái đất ấm dần lên, làm cho các hiện tượng thiên tai diễn ra thường xuyên, phức tạp và khó dự báo hơn, đặc biệt là có xu hướng cường độ ngày càng mạnh, gây ra những hậu quả nghiêm trọng hơn.

Theo thống kê của Văn phòng Giảm thiểu rủi ro dịch bệnh của Liên hiệp quốc (UNDRR), trong giai đoạn từ năm 2000 - 2019, trên thế giới xảy ra tổng cộng khoảng 7.348 thảm họa thiên tai (gấp đôi so với giai đoạn 1980 - 1999), cướp đi sinh mạng của 1,23 triệu người và tác động ảnh hưởng đến cuộc sống của 4,2 tỷ người; đồng thời, gây thiệt hại về vật chất là 2,97 nghìn tỷ USD. Các nước nằm ở khu vực châu Á là nơi chịu ảnh hưởng nặng nhất của các thảm họa thiên tai với khoảng 3.068 vụ (chiếm 42%), sau đó là đến châu Mỹ và châu Phi¹.

2. Tình hình thiên tai ở Việt Nam

Theo thống kê, trong năm 2022, nước ta ghi nhận 1.057 trận thiên tai xảy ra, làm chết và mất tích 175 người, thiệt hại về kinh tế ước tính khoảng 19.500 tỷ đồng². Năm 2023, cả nước xảy ra trên 1.100 trận thiên tai, làm chết và mất tích 166 người, thiệt hại về kinh tế ước tính khoảng 8.236 tỷ đồng³. Năm 2024, thiên tai xảy ra rất khốc liệt, cực đoan, với nhiều loại hình thiên tai tại khắp các vùng miền trên phạm vi cả nước; đã xảy ra 9 cơn bão, 1 áp thấp nhiệt đới, 232 trận mưa lớn, ngập úng, lũ, lũ quét, sạt lở đất; nhiều trận giông lốc, động đất và gió mạnh, sóng lớn trên biển. Đặc biệt, bão số 3 (bão Yagi, từ ngày 03/9 - 08/9/2024), là cơn bão mạnh nhất trong 30 năm qua trên Biển Đông và trong 70 năm qua trên đất liền. Bão số 3 và mưa lũ sau bão đã làm 345 người chết và mất tích, gây thiệt hại rất lớn về nông nghiệp; hệ thống cơ sở vật chất, hạ tầng điện lực, thông tin liên lạc, giao thông, y tế, giáo dục; tổng thiệt hại về kinh tế ước tính trên 81.700 tỷ đồng⁴.

Khi thiên tai xảy ra, kể cả đã được dự báo trước nhưng những hậu quả lại rất nghiêm trọng, trong đó có thiệt hại về người, về tài sản, bao gồm: nhà cửa, phương tiện, hoa màu, gây ra sự gián đoạn của việc giao thông đi lại, nhiều địa bàn ngập trong mưa lũ, người dân phải sơ tán đến các nơi khác, sự thiếu thốn về lương thực, thực phẩm, thuốc men, quần áo và các nhu yếu phẩm cần thiết khác. Đặc biệt, sau khi thiên tai xảy ra sẽ kéo theo nguy cơ dẫn đến tình trạng ô nhiễm môi trường và phát sinh các loại dịch bệnh đe dọa sức khỏe người dân. Do đó, nhu cầu đặt ra trong hỗ trợ đồng bào nhằm duy trì cuộc sống, bảo đảm sức khỏe, khắc phục hậu quả do thiên tai, sớm trở lại với cuộc sống bình thường là hết sức cấp thiết và cấp bách.

3. Tinh thần hỗ trợ đồng bào khi có thiên tai xảy ra

Khi có thiên tai xảy ra và gây ra những hậu quả tác hại ở các vùng, miền, địa phương trong cả nước sẽ có phong trào rộng rãi do các cấp, các ngành, các cơ quan, tổ chức, cá nhân nhằm quyên góp những nguồn đóng góp tự nguyện lại được “tự động kích hoạt” triển khai. Đây có thể coi là một phong trào đẹp, là biểu hiện của tinh thần tương thân, tương ái của dân tộc Việt Nam từ ngàn đời, với truyền thống “thương người như thể thương thân”, “lá lành đùm lá rách”, “bầu ơi thương lấy bí cùng”,...

Trong các phong trào này, có sự tham gia tích cực và hiệu quả của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng, như: diễn viên, hoa hậu, người mẫu, ca sĩ, nghệ sĩ hài, người dẫn chương trình (MC), nhà báo, cầu thủ bóng đá và những người nổi tiếng khác trên mạng xã hội. Đơn cử như năm 2024, trong những ngày đồng bào các tỉnh phía Bắc chịu thiệt hại nặng nề do ảnh hưởng của bão số 3 (bão Yagi), có rất nhiều nghệ sĩ nhanh chóng thể hiện tinh thần “tương thân, tương ái” qua số tiền chuyển vào tài khoản các tổ chức từ thiện xã hội, như: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Hội Chữ thập đỏ Việt Nam và một số tổ chức chính trị - xã hội uy tín khác, các cơ quan báo chí... Có người đóng góp vài

chục triệu, vài trăm triệu và cũng có những nghệ sĩ ủng hộ cả tỷ đồng, như: Hà Anh Tuấn ủng hộ 1 tỷ đồng trong đợt phát động của Trung ương Đoàn Thanh niên, Mỹ Tâm 200 triệu đồng, ca sĩ Hòa Minzy 500 triệu đồng, ca sĩ Tùng Dương và những người bạn 500 triệu đồng, vợ chồng Lý Hải 200 triệu đồng, vợ chồng Phương Oanh - Shark Bình 500 triệu đồng... Bên cạnh ủng hộ tiền mặt, một số nghệ sĩ còn có những chuyến đi cứu trợ các nhu yếu phẩm đến bà con, như: ca sĩ Bằng Kiều, ca sĩ Diệp Lâm Anh, diễn viên Kiều Anh, MC Đại Nghĩa, hoa hậu H'Hen Niê, ca sĩ Thái Thùy Linh...; ca sĩ Tuấn Hưng - Duy Mạnh thì tổ chức đêm nhạc và nhận từ đơn vị tổ chức ca nhạc ở Tam Đảo (Vĩnh Phúc) 3 tỷ đồng chuyển tới Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam⁵.

Không chỉ đứng ra kêu gọi, vận động đóng góp hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai, các văn nghệ sĩ, người nổi tiếng còn trực tiếp về thời gian, công sức đến những nơi xảy ra thiên tai phối hợp với chính quyền và các ban, ngành, đoàn thể ở địa phương thực hiện cứu trợ đồng bào gặp khó khăn. Đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng còn dành các khoản kinh phí của cá nhân để tham gia cứu trợ. Ngoài ra, còn nhiều văn nghệ sĩ, người nổi tiếng khác cũng đã và đang âm thầm thực hiện việc này kể cả khi có thiên tai xảy ra cũng như để hỗ trợ những hoàn cảnh khó khăn khác trong cuộc sống thường ngày ở mọi vùng, miền.

Có thể thấy, sự tham gia nhiệt tình và đồng lòng của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng đã góp phần đáng kể cho nguồn tự nguyện đóng góp hỗ trợ khó khăn do thiên tai ngày càng đa dạng. Kịp thời hỗ trợ người dân ở những vùng, miền xảy ra thiên tai vượt qua mất mát, duy trì và sớm ổn định cuộc sống bình thường. Những nghĩa cử và hành động cao đẹp đó của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng luôn được các cấp, các ngành, cơ quan, đoàn thể và quần chúng nhân dân, nhất là những người dân, hộ gia đình trực tiếp được nhận sự hỗ trợ ghi nhận và cảm phục.

Tuy nhiên, bên cạnh mặt tích cực, thời gian gần đây đã xảy ra các vụ “lùm xùm” liên quan đến một số văn nghệ sĩ, người nổi tiếng làm từ thiện hoặc đứng ra vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai. Đã có tình trạng một số văn nghệ sĩ, người nổi tiếng đã lợi dụng hoạt động từ thiện, vận động quyên góp để “cắt xén”, “trục lợi” cá nhân. Điều này không chỉ tạo ra dư luận không tốt trong đồng đảo quần chúng nhân dân, ảnh hưởng trực tiếp đến hình ảnh của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng trong khán giả và người hâm mộ, mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến cuộc sống, công việc, uy tín của chính những văn nghệ sĩ, người nổi tiếng trực tiếp tham gia các hoạt động từ thiện nói chung và tham gia vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai nói riêng.

Dư luận xã hội không tốt về nội dung này đã dẫn đến một số văn nghệ sĩ, người nổi tiếng không nhận được các hợp đồng, cắt hợp đồng của các đơn vị tổ chức biểu diễn, công ty truyền hình, quảng cáo do lo ngại các hợp đồng đó sẽ bị khán giả và người hâm mộ “tẩy chay”, ảnh hưởng đến việc làm và thu nhập của một số văn nghệ sĩ, người nổi tiếng. Mặc dù, các văn nghệ sĩ, người nổi tiếng đã lên tiếng giải trình, thanh minh, sao kê tài khoản ngân hàng để công khai cho công chúng biết; đồng thời, các cơ quan chức năng đã tiến hành vào cuộc, điều tra xác minh. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân khách quan và chủ quan khác nhau, các vụ việc này vẫn không được giải quyết triệt để, công khai, minh bạch. Từ đó, dẫn đến hệ lụy đó là nhiều văn nghệ sĩ, người nổi tiếng không dám hoặc e ngại việc tiếp tục đứng ra vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện khắc phục khó khăn khi có thiên tai xảy ra ở các vùng, miền trong cả nước. Theo đó, một nguồn vận động, tiếp nhận đã từng rất hiệu quả và kịp thời hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai cũng vì thế mà không được phát huy.

4. Một số quy định pháp luật về vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai

Những năm qua, nhận thức rõ ý nghĩa và tầm quan trọng của việc cần có các quy định pháp luật nhằm điều chỉnh các vấn đề có liên quan đến việc vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai, các cơ quan có thẩm quyền ở Trung ương và địa phương đã ban hành nhiều văn bản pháp luật về vấn đề này. Điển hình, như: *Luật Phòng, chống thiên tai* năm 2023 ban hành theo Văn bản số 21/VBHN-VPQH ngày 02/8/2023 của Văn phòng Quốc hội hợp nhất *Luật Phòng, chống thiên tai* năm 2013, được sửa đổi, bổ sung một số điều theo *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai* và *Luật Đề điều* năm 2020; Nghị định số 93/2021/NĐ-CP ngày 27/10/2021 của Chính phủ về vận động, tiếp nhận, phân phối và sử dụng các nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai, dịch bệnh, sự cố; hỗ trợ bệnh nhân mắc bệnh hiểm nghèo (thay thế Nghị định số 64/2008/NĐ-CP ngày 14/5/2008 của Chính phủ); Nghị định số 93/2019/NĐ-CP ngày 25/11/2019 của Chính phủ về tổ chức, hoạt động của quỹ xã hội, quỹ từ thiện; Nghị định số 50/2020/NĐ-CP ngày 20/4/2020 của Chính phủ quy định về tiếp nhận, quản lý, sử dụng viện trợ khẩn cấp để cứu trợ khắc phục hậu quả do thiên tai; Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 của Chính phủ quy định về chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội... Có thể thấy, với những văn bản pháp luật này đã bước đầu tạo ra những cơ sở pháp lý thuận lợi để các cơ quan, tổ chức, cá nhân, trong đó có các văn nghệ sĩ, người nổi tiếng tham gia thực hiện việc vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện khắc phục khó khăn do thiên tai.

Tại khoản 1 Điều 4 Nghị định số 93/2021/NĐ-CP ngày 27/10/2021 của Chính phủ đã nêu rõ nguyên tắc: “Nhà nước khuyến khích, tôn vinh và tạo điều kiện thuận lợi để các tổ chức, cá nhân tham gia

đóng góp tự nguyện và tổ chức vận động đóng góp tự nguyện; phát huy tinh thần đoàn kết, tương thân, tương ái, nhanh chóng hỗ trợ người dân chịu thiệt hại bởi thiên tai, dịch bệnh, sự cố hoặc người dân mắc bệnh hiểm nghèo nhằm sớm ổn định cuộc sống, sinh hoạt, khôi phục và phát triển sản xuất - kinh doanh”. Tại khoản 2, 3 Điều 5 Nghị định số 93/2011/NĐ-CP quy định các hành vi bị nghiêm cấm, như: “Báo cáo, cung cấp thông tin không đúng sự thật; chiếm đoạt; phân phối, sử dụng sai mục đích, không đúng thời gian phân phối, đối tượng được hỗ trợ từ nguồn đóng góp tự nguyện” và “Lợi dụng công tác vận động, tiếp nhận, phân phối và sử dụng nguồn đóng góp tự nguyện để trục lợi hoặc thực hiện các hoạt động xâm phạm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội”. Tại Điều 17, 18, 19 Nghị định số 93/2021/NĐ-CP đã có những quy định cụ thể về các trường hợp cá nhân tham gia vận động, tiếp nhận, phân phối và sử dụng nguồn đóng góp tự nguyện để khắc phục khó khăn do thiên tai, dịch bệnh, sự cố trong nước.

Tuy nhiên, từ thực tiễn xây dựng, tổ chức thực hiện pháp luật về vấn đề từ thiện nhân đạo nói chung và vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện khắc phục khó khăn do thiên tai nói riêng ở nước ta nói riêng hiện nay vẫn còn có những hạn chế, thiếu sót, như: (1) Nội dung quy định trong một số văn bản pháp luật chưa thực sự logic, khoa học, thậm chí còn chồng chéo, trùng lặp, thiếu thống nhất, đồng bộ nên gây khó khăn trong việc áp dụng; (2) Một số quy định về bảo đảm sự công khai, minh bạch trong vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện khắc phục khó khăn do thiên tai chưa thật sự cụ thể, hữu hiệu; đồng thời, chế tài áp dụng với hành vi vi phạm còn nhẹ, chưa đủ sức răn đe.

Ở nhiều nước trên thế giới, đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng vẫn rất cởi mở và nhiệt tình tham gia vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khó khăn do thiên tai và các hoạt động từ thiện nhân đạo khác do có cơ chế theo dõi, giám sát hữu hiệu bảo đảm tính công khai, minh bạch

thông qua các quy định của pháp luật. Điển hình như: Ví dụ: Mỹ, Anh, Australia, New Zealand, các tổ chức từ thiện có nghĩa vụ nộp báo cáo định kỳ cho các cơ quan nhà nước có thẩm quyền, trong đó có việc liệt kê các thông tin chi tiết về tổng số tài sản của tổ chức, nguồn gốc hình thành tài sản có được do các hoạt động gây quỹ và các hoạt động chi tiêu của tổ chức. Chính phủ New Zealand còn đưa ra yêu cầu thành lập Sổ đăng ký tổ chức từ thiện dưới dạng sổ điện tử, công khai thông tin về tên, địa chỉ, tên và chi tiết liên hệ của người chịu trách nhiệm kể cả trường hợp có thay đổi, bản sao quy tắc hoạt động, trang web (nếu có), các báo cáo tài chính và nguồn thu hằng năm của tổ chức từ thiện được cung cấp cho cơ quan có thẩm quyền, đồng thời cho phép người dân truy cập⁶. Tại Trung Quốc cũng đã ban hành *Luật Từ thiện*, trong đó có những quy định hết sức chặt chẽ với các hoạt động gây quỹ của các tổ chức từ thiện; chỉ những tổ chức có đủ điều kiện mới được thực hiện, đồng thời, đã xây dựng các nền tảng thông tin từ thiện trên internet để ghi nhận và công khai tất cả các khoản đóng góp.

Đặc biệt, trong quy định pháp luật của một số nước còn có những quy định về miễn hoặc khấu trừ thuế thu nhập đối với các tổ chức, cá nhân hoạt động từ thiện nói chung và hoạt động vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai. Đây như là một hình thức trợ cấp của Nhà nước đối với các tập thể và cá nhân tham gia hoạt động thiện nguyện này thông qua hệ thống thuế.

5. Hoàn thiện quy định pháp luật về vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai

Để tiếp tục phát huy vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng cần tập trung làm tốt những vấn đề sau:

Một là, thường xuyên tiến hành công tác tuyên truyền, giáo dục góp phần nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, các cơ quan, đoàn thể, quần chúng nhân dân và của

đông đảo đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng về ý nghĩa và tầm quan trọng của việc vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai cũng như vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng trong tham gia hoạt động này. Trên cơ sở đó, bản thân đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng nêu cao tinh thần, trách nhiệm vì cộng đồng, tích cực, chủ động, thực hiện việc vận động nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai theo đúng quy định của pháp luật. Đồng thời, các cấp, các ngành, các cơ quan, đoàn thể ở Trung ương và địa phương cần chú trọng việc huy động sự tham gia của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng tham gia vận động nguồn đóng góp tự nguyện khi có thiên tai xảy ra ở các vùng, miền trong cả nước.

Hai là, các cơ quan có thẩm quyền cần tiếp tục rà soát, nghiên cứu, bổ sung nhằm xây dựng và hoàn thiện quy định pháp luật về hoạt động từ thiện nhân đạo nói chung và vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai nói riêng, nhất là các quy định có liên quan đến các cá nhân tham gia hoạt động này. Trong quá trình triển khai cần nghiên cứu, tham khảo kinh nghiệm xây dựng pháp luật về vấn đề này của một số quốc gia trên thế giới và khu vực để tiếp thu những nội dung phù hợp với thực tiễn nước ta, không chỉ góp phần bảo đảm tính công khai, minh bạch mà còn khuyến khích các tập thể, cá nhân, trong đó có đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng tham gia vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai.

Ba là, các cấp, các ngành, các địa phương cần xây dựng cơ chế, chính sách để hỗ trợ, động viên, khuyến khích đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng tích cực tham gia các phong trào, hoạt động vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai. Theo đó, khi có thiên tai xảy ra ở các vùng, miền, các cơ quan ở Trung ương và địa phương trong quá trình tổ chức hoạt động của mình nhằm vận động, tiếp

nhận nguồn đóng góp tự nguyện, hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai cần chủ động kêu gọi sự tham gia của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng cùng tham gia. Hoặc khi đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng chủ động đứng ra vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện thì thực hiện các biện pháp hỗ trợ, hướng dẫn và tạo mọi điều kiện thuận lợi để các nguồn đóng góp sớm đến được với người dân ở những nơi xảy ra thiên tai.

Về lâu dài, các cơ quan có thẩm quyền cần nghiên cứu, đề xuất áp dụng các chính sách ưu đãi tương tự như hình thức khấu trừ thuế thu nhập cho các cá nhân khi tham gia hoạt động này như cơ quan chức năng một số quốc gia trên thế giới đang thực hiện. Điều này sẽ thể hiện sự quan tâm và tri ân; đồng thời, khích lệ các tập thể, cá nhân tham gia vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai.

Bốn là, trong quá trình tham gia vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai, đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng cần tự giác và chủ động thực hiện việc công khai, minh bạch nguồn hỗ trợ, quá trình sử dụng nguồn đóng góp tự nguyện mà mình huy động được. Sử dụng các nền tảng ứng dụng trên mạng internet, mạng xã hội để công khai và thông báo kịp thời đến đông đảo quần chúng nhân dân, nhất là với các nhà tài trợ, cá nhân hưởng ứng lời kêu gọi của đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng và có đóng góp trong hoạt động này. Đồng thời, tích cực phối hợp với các cấp, các ngành, các địa phương trong suốt quá trình triển khai việc vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai để các nguồn đóng góp này được kịp thời đến với Nhân dân và được sử dụng hiệu quả hơn.

Năm là, các cơ quan, đoàn thể, lực lượng chức năng và quần chúng nhân dân cần nêu cao tinh thần, trách nhiệm trong việc theo dõi, giám sát việc thực hiện vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai do các tập thể, cá

nhân, trong đó có đội ngũ văn nghệ sĩ, người nổi tiếng thực hiện. Qua đó, kịp thời ngăn chặn, phát hiện và xử lý nghiêm các hành vi lợi dụng hoạt động vận động, tiếp nhận nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai để trục lợi cá nhân. Tăng cường và nâng cao hiệu quả công tác tranh phản bác các luận điệu sai trái, thù địch liên quan đến hoạt động này □

Chú thích:

1. *Quản lý rủi ro thiên tai để mở cánh cửa phát triển bền vững*. <https://baotintuc.vn>, ngày 03/10/2020.

2. *Thiên tai năm 2022 đã làm 175 người chết mất tích, thiệt hại về kinh tế gần 19.500 tỷ đồng*. <https://www.qdnd.vn>, ngày 20/4/2023.

3. *Năm 2023 hơn 1.100 trận thiên tai đã xảy ra khiến 166 người chết và mất tích*. <https://www.congluan.vn>, ngày 22/12/2023.

4. *Thiệt hại do thiên tai năm 2024 gấp hơn 9 lần so với năm 2023*. <https://baotainguyen-moitruong.vn>, ngày 22/11/2024.

5. *Nghệ sĩ lan tỏa tinh thần thiện nguyện trong bão lũ: Chung tay xoa dịu nỗi đau đồng bào*. <https://thanhnien.vn>, ngày 17/9/2024.

6. M McGregor-Lowndes and B Wyatt (eds). *Regulating Charities: the Inside Story* (Routledge, 2017), at 274.

Tài liệu tham khảo:

1. Chính phủ (2019). *Nghị định số 93/2019/NĐ-CP ngày 25/11/2019 về tổ chức, hoạt động của quỹ xã hội, quỹ từ thiện*.

2. Chính phủ (2020). *Nghị định số 50/2020/NĐ-CP ngày 20/4/2020 quy định về tiếp nhận, quản lý, sử dụng viện trợ khẩn cấp để cứu trợ khắc phục hậu quả do thiên tai*.

3. Chính phủ (2021). *Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 quy định về chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội*.

4. Chính phủ (2021). *Nghị định số 93/2021/NĐ-CP ngày 27/10/2021 về vận động, tiếp nhận, phân phối và sử dụng các nguồn đóng góp tự nguyện hỗ trợ khắc phục khó khăn do thiên tai, dịch bệnh, sự cố, hỗ trợ bệnh nhân mắc bệnh hiểm nghèo*.

5. Quốc hội (2023). *Luật Phòng, chống thiên tai năm 2023*.